

خبرها

تحقیق در مورد

عملکرد جاسوسان آلمانی در عراق

شرق : پارلمان آلمان یک طرح تحقیقی را تصویب کرد در مورد اینکه آیا جاسوسان و عوامل اطلاعاتی این کشور در بغداد در زمان آغاز جنگ عراق و هنگامی که دولت آلمان آشکارا با این جنگ مخالفت می کرد به آمریکا کمک کرده‌اند یا نه .
به گزارش خبرگزاری رویترز با تصویب این طرح ، تحقیق در مورد جنبه‌های مختلف عملکرد سرویس اطلاعاتی این کشور در همکاری با آمریکا در عراق مورد بررسی قرار می گیرد . بر این اساس موضوع دستگیری یک تبعه آلمان توسط «سپا» و انتقال محرمانه حداقل یک مظنون از طریق آلمان مورد بررسی قرار خواهد گرفت .
دولت محافظه‌کار آلمان در رهبری مرکل چندی پیش اعلام کرده بود که انجام تحقیق مذکور در شرایطی که آلمان درصدد بهبود روابط خود با آمریکا است فقط اتلاف وقت و افزایش هزینه‌ها و میزان احساسات ضدآمریکایی در آلمان را افزایش خواهد داد .

افزایش همکاری عربستان و ژاپن

شرق : ولیعهد عربستان اعلام کرد که دولت این کشور به منظور افزایش همکاری با دولت ژاپن هزینه تحصیل دانشجویان سعودی را برای اعزام به ژاپن پرداخت می کند .
به گزارش خبرگزاری فرانسه ، سلطان بن عبدالعزیز که وزارت دفاع را نیز بر عهده دارد گفت که ژاپن به فهرست کشورهای که عربستان به آنها دانشجو اعزام می کند ، افزوده شده است .
در حال حاضر در حدود ۳۰ دانشجوی سعودی در ژاپن مشغول به تحصیل هستند . وی که از یکی از دانشگاه‌های ژاپن مدرک افتخاری دکتری دریافت کرده است ، خواستار افزایش همکاری دو کشور در زمینه‌های مختلف شد . ولیعهد عربستان که به ژاپن سفر کرده است ، در این سفر با نخست‌وزیر ژاپن دیدار و گفت‌وگو کرد و در بیانیه مشترکی خواستار عاری سازی خاورمیانه از تسلیحات هسته‌ای شدند .
از موضوعات مطرح شده‌وگوهایی انجام شده در این سفر مسئله هسته‌ای ایران بوده است .

تأثیر استقفا

رئیس جمهوری تایلند بر فیلیپین

ایلنا : کناره‌گیری نخست‌وزیر تایلند از قدرت باعث شد که موج جدیدی از مخالفت‌ها علیه رئیس جمهوری فیلیپین ایجاد شود. آسوشیتدپرس گزارش داد: «پس از کناره‌گیری نخست‌وزیر تایلند به دنبال دو ماه اعتصاب گسترده در این کشور گروهی از مخالفان دولت فیلیپین مجدداً از آروبو خواستند که به دلیل اتهام تقلب‌های انتخاباتی استعفا کند.»
«تدور کاسینو» یکی از رهبران احزاب مختلف دولت فیلیپین گفت: «امیدوارم که آروبو نیز مانند شیناواتا از قدرت کنار رود.»
«وی گفت: «زمانی که تاکسین به دلیل امنیت کنار می‌رود، آروبو حاضر است که هر قیمتی بر سر قدرت باقی بماند، در این در حالی است که موقعیت ما بدتر از تایلند است.»
در همین حال دفتر کاخ ریاست جمهوری فیلیپین اعلام کرده آروبو به سرنوشت تاکسین دچار نخواهد شد و به خاطر بحران‌های سیاسی از مقام خود کناره‌گیری نمی‌کند.
«گابریل کلودیو» مشاور سیاسی آروبو گفت: «وضعیت فیلیپین با تایلند متفاوت است. ماایل دارای ثبات ملی است و پیشرفت اقتصادی کاملاً واضح است و ادامه این روند به باقی ماندن آروبو در مقام خود بستگی دارد.»
«وی افزود: «مخالفانی که قصد دارند آروبو را از قدرت پایین بیاورند، باید جایگزینی مناسب با قدرت رهبری وی معرفی کنند.»
«ایگناسیو بونیه» سخنگوی کاخ ریاست جمهوری نیز اعلام کرد که آروبو مصمم است وظیفه خود را تا پایان دوره ریاست جمهوری در سال ۲۰۱۰ انجام دهد.

اتهام همکاری بوتو با صدام

ایرنا: رسانه‌های پاکستان به نقل از دفتر محاسبه ملی این کشور نوشتند که «بی نظیر بوتو» نخست‌وزیر پیشین این کشور متهم به همکاری با صدام حسین شده است. بی نظیر بوتو رهبر حزب مردم پاکستان متهم است در دوران نخست‌وزیری خود توسط شرکی که در خارج دارد، برای حضور در «بنامهٔ نفت در برابر غذا» سازمان ملل، به دولت عراق در دوران حکومت صدام دو میلیون دلار رشوه داده است. این گزارش حاکی است که با دادن این رشوه معامله صادرات نفت ۱۵۰ میلیون دلاری توسط خاتم بوتو انجام شد. در این خبر که همراه اسنادی منتشر شده آمده است دولت صدام برای اجرای برنامهٔ نفت در برابر غذا با نظارت سازمان ملل، توسط وزارت نفت عراق شرکت نفتی خانم بوتو موسوم به «اف‌زدسی» را نیز انتخاب کرده است. بوتو دو شرکت نفتی در کشور اسپانیا دارد که فعالیت‌های اقتصادی صادرات و واردات در این بخش را انجام می‌دهند. گزارش خانم تهیه شده به دادگاه سوئیس و دادگاه محل زندگی خانم بوتو در انگلیس نیز ارسال خواهد شد. دفتر محاسبه ملی کشور پاکستان گزارش می‌نیز به دولت آمریکا برای دریافت اطلاعات کافی از حساب‌های بانکی و ملکی خانم بوتو ارائه خواهد کرد.

مبارک با المرت دیدار می کند

ایسنا : به گزارش خبرگزاری رویترز حسنی مبارک رئیس‌جمهور مصر پس از انتخاب ایهود المرت برای تشکیل کابینه برای دولت اسرائیل با وی دیدار می‌کند. در بیانیهٔ دفتر نخست‌وزیری اسرائیل آمده است: «دو طرف توافق کردند تا پس از تشکیل دولت با یکدیگر دیدار کنند.»
«مصر اولین کشور عربی است که با اسرائیل در سال ۱۹۷۹ معاهده صلح امضا کرده است. مبارک نقش مهمی در دستیابی به آتش‌بس گذشته میان اسرائیل و گروه‌های مبارز فلسطینی ایفا کرد. المرت اظهار داشت که امیدوار است به سرعت هرچه ممکن دولت را تشکیل دهد، اگرچه چنین اقدام سیاسی در اسرائیل چند هفته وقت می‌گیرد. در همین حال خبرگزاری یونایتدپرس نیز به نقل از شیومن‌پرز رهبر سابق حزب کارگر اسرائیل و یکی از اعضای حزب کادیما اعلام کرد: باپ بندیکت شازدهم ایلوال سابق آینده ساز رژیم‌های اشغالی دیدار می‌کند.

در حالی که رهبران جنبش حماس همچنان از به رسمیت شناخته شدن اسرائیل امتناع می‌کنند، روز گذشته انتشار برخی از گزارش‌های جدید از تمایل این جنبش برای برقراری آتش‌بس با اسرائیلی‌ها حکایت داشت.
خبرگزاری آسوشیتدپرس به نقل از یکی از مقامات ارشد دولت جدید فلسطینی اعلام کرد که جنبش حماس برای توافق براساس ایجاد دو دولت آماده است. این مقام رسمی گفت که «اسماعیل هنیه» نخست‌وزیر فلسطینی قصد دارد در این مورد پیشنهادهی را به محمود عباس رهبر تشکیلات خودگردان ارائه دهد. این مقام به دلیل ارائه نلندن پیشنهاد مذکور تأکید کرد که نامش فاش نشود. عباس و هنیه دیروز در غزه با یکدیگر دیدار کردند و احتمالاً نخست‌وزیر فلسطین پیشنهادش را مطرح کرده است. در همین حال

خبرگزاری رویترز نیز گزارش داد که حماس اخیراً واسطه‌هایی را به سوی اسرائیل با پیشنهاد دستیابی به یک تفاهم مبنای سه‌گانه دربارهٔ آرامش و آتش‌بس روانه کرده است. براساس این پیشنهاد که از سوی نمایندگان مصری به اسرائیل ارائه شده است، حماس متعهد می‌شود تا هرگونه خشونت علیه اسرائیل را متوقف و سازمان‌های فلسطینی دیگر را ملزم به رعایت این امر کند. اسرائیل نیز از طریق یک طرف سوم متعهد می‌شود تا اقداماتی را علیه سازمان‌های فلسطینی فعال در اراضی فلسطین به انجام نرساند. در گزارش رویترز آمده است حتی اگر اسرائیل نخواهد با حماس تماس برقرار کند، حماس آماده است آتش‌بس یک‌جانبه اعلام کند. حماس هم‌اکنون برای به رسمیت شناختن اسرائیل تحت فشارهای شدید بین‌المللی است. مقامی که خبر پیشنهاد هنیه به عباس را فاش کرده است، تأکید کرد که حماس به دلیل این فشارها در تدارک نرم کردن مواضع خود است، تا بدین ترتیب از چنددستگی در میان فلسطینی‌ها جلوگیری کند و زمینه‌یگیری روند صلح توسط محمود عباس فراهم بیاید. در عوض حماس خواستار دستیابی به حقوق و امتیازات خود در دولت فلسطینی است. محمودعباس اخیراً اقداماتی را برای کاهش قدرت و نفوذ حماس در سوابق امنیتی آغاز کرده است. وی تلاش می‌کند تا بدین ترتیب جامعه بین‌المللی

را قناع کرده و نشان دهد که حماس از قدرت چندانی در فلسطین برخوردار نیست. وزیر امور خارجه فلسطین نیز طی اظهاراتی که کارشناسان آن را در راستای تلاش جدید حماس برای افزایش قدرت خود ارزیابی کرده‌اند، گفت که دولت فلسطینی برنامه اصلاحات را انجام می‌دهد و برای گشودن همه درها براساس درک و فهم راهبرد مرحله‌ای تلاش خواهد دهد. اظهارات که در میان سفرای کشورهای عربی سخن می‌گفت و آخرین تحولات سیاسی و موضع دولت جدید فلسطینی را تشریح می‌کرد، اعلام داشت: «برنامه داخلی دولت فلسطینی براساس ایجاد امنیت، اصلاحات، آبادانی و خودکفایی و بهبود اقتصاد ملی در آینده خواهد بود.»

تحریم‌های اروپا و آمریکا

این اظهارات در حالی بیان شد که اروپا روز گذشته اعلام کرد که پرداخت مستقیم کمک‌های خود به دولت حماس را متوقف خواهد کرد، زیرا این جنبش از به رسمیت شناختن اسرائیل امتناع کرده است. «اما ادوین» سخنگوی کمیسیون اروپایی در این زمینه گفت: «اتحادیه اروپا باید راهبرد جدیدی را پیگیری کند. اقدامات جدید و تصمیم‌های جدیدی را اتخاذ کند.»
«وی افزود: «در حالی که این روند تصمیم‌سازی در دستور کار قرار می‌گیرد، ما در حال اتخاذ یک سیاست به شدت احتیاط‌آمیز هستیم.»
«ادوین در عین حال تأکید کرد که توقف موقت کمک‌ها، ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه را برای سازمان‌های غیردولتی فعال در فلسطین با مشکل مواجه نخواهد کرد. از سوی دیگر وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد که قصد دارد کمک‌های مالی خود را به فلسطینی‌ها افزایش دهد، اما این کمک‌ها مستقیم در اختیار دولت جدید فلسطین به ریاست حماس قرار نخواهد گرفت.»
«شان مک‌کرومک» سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت: «ما هرگز کمک‌های مالی را در اختیار دولتی که حماس

اختلاف رایس و رامسفلد بر سر خطاهای آمریکا

گروه بین‌الملل : دونالد رامسفلد وزیر دفاع آمریکا به طور رسمی عدم تفاهم خود با کاندولیزا رایس وزیر خارجه این کشور را ابراز داشت. رایس جمعه گذشته در سفری به انگلیس در جمع خبرنگاران اظهار داشت که «کشورش مرتکب هزاران اشتباه تاکتیکی شده است، اما تصمیمات استراتژیک چیزهایی هستند که تاریخ درباره آنها قضاوت خواهد کرد.»
دونالد رامسفلد در اعتراض به این اظهارات گفت: «صادقانه‌گویم من نمی‌دانم منظور رایس از این حرف‌ها چه بود.»
رامسفلد در گفت‌وگویی با رادیو WDAY در دکواتای شمالی از طرح جنگی خود در عراق دفاع کرد و گفت: «اشتباه دانستن تاکتیک‌های نظامی نشانگر عدم درک موقعیت جنگی است. چنین طرح‌هایی به ناچار در اولین تماس با دشمن نمی‌تواند نماد درستی داشته باشد، چرا که دشمن نیز برای خود هوش و ذکاوتی دارد و در مقابل تاکتیک‌های طرف مقابل، فکر می‌کند و خود را با آن تطبیق می‌دهد. بنابراین مجبور هستید در یک موقعیت جنگی بلافاصله تصمیم‌گیری کنید و تاکتیک‌ها و روند خود را تغییر دهید.»
رامسفلد که بسیاری از ژنرال‌های بازنشسته آمریکایی خواستار استعفایش شده‌اند ادامه داد: «اگر کسی بگوید که اینها اشتباهات جنگی هستند به نظر من این شخص فاقد درک و تشخیص درست از موقعیت جنگی است.»
این اظهارات نشان‌دهنده تنش‌های درازمدت میان وزارت خارجه و وزارت دفاع آمریکا و عدم تفاهم آنها دربارهٔ جنگ عراق و سایر مسائل است. رایس سپس در گفت‌وگویی با بی‌بی‌سی اظهارات خود را اصلاح کرد و گفت که منظورش از این اشتباهات استراتژی‌های واشینگتن برای مداخله نظامی در عراق نبوده است. سرنگون کردن صدام حسین و برقراری دموکراسی در خاورمیانه اشتباه نبوده است. رایس گفت: «منظورم این بود شما در هر زمانی که تصمیم‌گیری می‌کنید ممکن است در تصمیم‌گیری مرتکب اشتباهاتی شوید اما این بهترین چیز این است که تصمیمات بزرگ استراتژیک به درستی اتخاذ شوند.»
در این حال، سخنگوی وزارتخانه آمریکا اظهار داشت که این اختلافات، امری عادی است و در روابط و همکاری وزارت دفاع و وزارت خارجه تأثیری نخواهد داشت. آلبرتو فرناندز این اختلافات را به دعوای معمولی میان زن و شوهر تعبیر کرد و گفت این مسائل معمولاً اتفاق می‌افتد. جورج بوش نیز در سخنانی در «شورای امور جهانی» در کارولینای شمالی طی اظهاراتی اعتراف کرد که برخی اشتباهات در عراق صورت گرفته اما به شدت از حمله به این کشور دفاع کرد و گفت: «با نگاهی به گذشته می‌توانیم بهتر عمل کنیم.»
او در مورد اظهارات رایس گفت: «برخی خطاها در عراق به معنی آن نیست که استراتژی آمریکا به شکل کلی در این کشور اشتباه بوده است. من هم مانند همه پس از آنکه سرویس اطلاعات و امنیت آمریکا اطلاعات غلطی را پیش از حمله نظامی به عراق ارائه داده بودند، ناامید شدم.»

با پیشنهاد کره شمالی

مذاکرات دو کره از سرگرفته می شود

مقامات دولتی چین، ژاپن، کره شمالی، روسیه، کره جنوبی و آمریکا در این نشست حضور خواهند داشت. در این نشست کرسیتوفر فیل مشاور وزیر خارجه آمریکایی و نماینده آمریکا در مذاکرات شش جانبه حضور خواهد یافت. انتظار می‌رود هیل با نمایندگان کره جنوبی و هیات ژاپنی به صورت غیررسمی دیدار کند. وزارت خارجه کره جنوبی نیز اعلام کرد که رئیس هیات این کشور در مذاکرات شش جانبه در این نشست حضور خواهد یافت. مقامات چینی نیز اعلام کردند رئیس هیات چین در مذاکرات شش جانبه نیز با روسای هیات دیگری در توکیو دیدگاهشان را درباره این بن‌بست هسته‌ای تبادل می‌کنند اما وی در نشست حاضر نخواهد شد. وزیر اتحاد کره جنوبی نسبت به برپایی این کنفرانس در توکیو ابراز امیدواری کرد و گفت این کنفرانس باید فرصت‌هایی را برای هیات‌های شرکت‌کننده برای مذاکرات شش جانبه فراهم کند. در همین حال «شیتو آبه» دبیر و سخنگوی ارشد دولت ژاپن گفت: توکیو به دنبال حل مسائل موجود میان ژاپن و کره شمالی ازجمله مسئله اتباع بروده‌شده ژاپنی است. وی در نشست خبری روزانه خود افزود که توکیو نیل به این هدف را از طریق سیاست گفت‌وگو و فشار دنبال می‌کند.

جهان

هنیه: امکان مذاکره با اسرائیلی‌ها منتفی نیست

پیشنهاد آتش‌بس حماس به اسرائیل

ریاستش را بر عهده دارد قرار نخواهیم داد.»
واشینگتن آدمایی خود را برای اعطای کمک‌های بشردوستانه از طریق آژانس بین‌المللی امداد و کاراییی آوارگان فلسطین (آ‌رو) و آژانس‌های همکاری بین‌المللسی اعلام کرده است. مک‌کرومک کمک‌های مالی آمریکا به فلسطینی‌ها را در سال جاری ۷۵ میلیون دلار برآورد کرد و گفت که واشینگتن درصدد است این بودجه را افزایش دهد. چندی پیش منابع حماس گفتند که آمریکا فشارهایی را بر سازمان‌های داخلی شاعل در کرانه باختری و نوار غزه اعمال می‌کند تا در طرح شکست دادن دولت جدید فلسطینی مشارکت کنند. براساس این طرح دولت آمریکا که در دادن کمک‌های مالی هنگفت به سازمان‌های داخلی جدی است تا آنها را در زمینه ارائه خدمات به شهروندان به رزقایت با دولت جدید فلسطینی وارد کند.

راه‌حل دو کشور مستقل

در همین حال روزنامه تایمز طی گفت‌وگویی با الزهار، وزیر خارجه فلسطینی‌نظر وی را در مورد راه‌حل دو کشور مستقل که از سوی کمیته چهارجانبه در طرح نقشه راه مطرح شده بود، جويا شد. وی اخیراً اعلام کرده بود که فلسطین آماده اجرای راه‌حل دو کشور مستقل است، اما از اشاره به این راه‌حل در نامه اخیر خود به کوفی عنان خودداری کرده بود. زهار به تایمز گفت: «اجازه دهید از کمیته چهارجانبه

بخواهیم تا بگویند درباره راه حل دو کشور مستقل چه درکی دارند.»
وی تأکید کرد که دولت حماس پاسخ کمیته چهارجانبه را بررسی کرده و ممکن است عقاید‌رای‌دهندگان فلسطینی را نیز در این زمینه بسنجد. زهار به تایمز گفت: «ما قصد داریم در مورد این ارزیابی‌ها در شورای امنیت بحث کنیم.»
در همین حال اسماعیل هنیه نخست‌وزیر فلسطین نیز در گفت‌وگو با خبرگزاری آسوشیتدپرس اعلام کرد که حماس از به رسمیت شناختن اسرائیل خودداری می‌کند و تأکید کرد که کابینه وی و نه محمودعباس مسئول نیروهای امنیتی خواهد بود. این در حالی است که محمودعباس روز گذشته در آخرین اقدامش برای تأکید بر قیومیت خود بر نیروهای امنیتی، یکی از متحدانش را در فتح برای نظارت بر این نیروها منصوب کرد. از سویی نخست‌وزیر فلسطین در اولین نشست کابینه حماس نیز گفت که دولت حماس تمامی پیشنهادهای مذاکره‌از جانب اسرائیل را مورد بررسی قرار خواهد داد. وی همچنین گفت که دولت فلسطین متلاشی شده و جامعه بین‌المللی نباید در اولین جلسه اعضای کابینه گفت که وی برای تماس در مورد مسائل عمده با اسرائیل هیچ مخالفتی ندارد اما این رژیم را به رسمیت نمی‌شناسد. وی همچنین امکان مذاکرات سیاسی را منتفی ندانست.
هنیه گفت: هیچ چیزی مانع از برقراری تماس میان وزرا با اسرائیلی‌ها برای مذاکره در مورد موضوعات مرتبط با زندگی روزمره، تجاری و اقتصادی نمی‌شود.
هنیه افزود: اما در مورد مذاکرات سیاسی با مشکل روبه‌رو هستیم؛ چرا که این موضوع دیگر جنبه سیاسی پیدا می‌کند. در این زمینه ما منتظر پیشنهادها خواهیم بود. ما این پیشنهادها را بررسی کرده و سپس تصمیم‌گیری خواهیم کرد.
نخست‌وزیر فلسطین اذعان داشت که خزانه دولت در حال حاضر خالی است و دولت برای پرداخت حقوق کارمندانش با مشکل روبه‌رو است. وی گفت: ما تمامی تلاش‌های خود را برای پرداخت حقوق کارمندان در رغم بحران مالی خواهیم کرد. ما وارث دولتی شده‌ایم که نه تنها پولی در خزانه‌اش ندارد، بلکه بدهی‌های بسیار زیادی هم دارد.

بوش دستور افشای اطلاعات محرمانه را صادر کرد

اطلاعات ملی : درباره عراق را در اختیار جویدیت میلبر خبرنگار نیویورک تایمز بگذارند. بر اساس مدارک ارائه شده به دادگاه دیک‌چنی به لوئیس لیبی گفته است که این دستور عراق در ژوئیه سال ۲۰۰۳ با تایید جورج بوش و این طریق جنی صورت گرفته است. به گزارش نیویورک تایمز از این این شهادت توسط «لوئیس لیبی جوینور» انگشت اتهامات مربوط به نشت اطلاعات را به سوی بوش نشانه خواهد رفت، کسی که خود بزرگترین منتقد درز کردن اطلاعات محرمانه است و آن را تهدیدی برای امنیت ملی می‌داند. به گزارش خبرگزاری فرانسه این افشاگری پس از پیگیری یکی از دادستان‌های فدرال در سال ۲۰۰۳ برای بررسی چگونگی افشا شدن هیوت «والری پلیم» از مأموران سازمان سیا به وقوع پیوست. لوئیس لیبی ملقب به اسکوتر که در حال حاضر متهم به مانع‌تراشی و اظهارات کذب در تحقیقات قضایی است، مظنون به افشای هیوت خانم پلیم است، مسئله‌ای که در آمریکا جرم محسوب می‌شود. «جوزف ویلسون» دیپلمات سابق و همسر پلیم در ماه ژوئیه ۲۰۰۳ طی مقاله‌ای که

در ستون روزنامه نیویورک‌تایمز چاپ شد، یکی از لیبی نام وی را پلیم را در همان گفت‌وگویی با خبرنگار نیویورک‌تایمز فاش کرد که در آن بخشی از اطلاعات گزارش «برآوردهای اطلاعات ملی» درباره عراق نیز درز کرده است. لیبی پس از رویه‌رو شدن با اتهامات خود از مقامش به عنوان رئیس دفتر دیک چنی استعفا داد و قرار است در ماه ژانویه ۲۰۰۷ محاکمه شود.

ضرب الاجل برای تشکیل دولت ایرلند شمالی

گروه بین‌الملل : نخست‌وزیران انگلیس و ایرلند ضرب‌الاجلی را تعیین کردند که براساس آن گروه‌های پروتستان و کاتولیک ایرلند شمالی باید تا ماه نوامبر برای تشکیل دولت محلی توافق کنند. به گزارش بی‌بی‌سی دولت محلی ایرلند شمالی سه سال پیش و پس از آنکه دو گروه اصلی سیاسی شروع به نسبت دادن اتهامات مختلف به یکدیگر کردند معلق شد و التلاف به‌جایی نرسید. «تونی بلر» نخست‌وزیر انگلیس و «برتی آهرن» روز پنجشنبه اعلام کردند که ماه آینده مجلس محلی ایرلند شمالی را احیا می‌کنند و به نمایندگان فرصت خواهند داد تا تاریخ ۲۴ نوامبر برای تشکیل یک دولت محلی توافق کنند. اگر مجلس نتواند دولت محلی ائتلافی تشکیل دهد، حقوق نمایندگان قطع خواهد شد و انگلیس و ایرلند خود برای تشکیل نهادهایی که از هر دو طرف در آن استفاده شده باشد، اقدام خواهند کرد. نخست‌وزیران دو کشور تأکید کردند که مجلس محلی نیز ۱۵ ماه مه فراخوانده می‌شود تا ظرف شش هفته هیات اجرایی را ک تشکیل دولت محلی دهد، انتخاب کنند. اگر این روند با شکست روبه‌رو شود یک فرصت سه ماهه دیگر به ۱۰۸ نماینده مجلس داده خواهد شد تا یک دولت چندحزبی محلی تشکیل دهند. در صورت ناکامی در این مرحله حقوق نمایندگان قطع خواهد شد. در این صورت دولت‌های انگلیس و ایرلند خود تدابیری را برای اجرای «موافقتنامه جمعه نیک» در نظر خواهند گرفت. مجلس ایرلند شمالی نتیجه موافقتنامه سال ۱۸۸۷ موسوم به جمعه‌نیک مابین پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها برای تشکیل یک قدرت مشترک بود، اما این مجلس و دولت حاصل از آن در سال ۲۰۰۲ پس از آنکه ارتش جمهوریخواه ایرلند متهم به جاسوسی شد، به حالت تعلیق درآمد. پس از تعلیق فعالیت مجلس، لندن حکومت ایرلند را مستقیماً در اختیار گرفت، چرا که حزب اتحادگرای دموکراتیک پروتستان با تشکیل ائتلاف فاشین

سال سوم ■ شماره ۷۳۰ شرق

نگاه کارشناس

لوپن‌های دو چشم در جهان سوم

دکتر حسین دهشیار

درخصوص کشورهای جهان سوم شاید به یقین بتوان ادعا کرد که این اتفاق نظر وجود دارد که شرایط در حیطه‌های مختلف کاملاً غیرانسانی و وجدان‌ستیز هستند. وضعیت این کشورها به گونه‌ای است که کمترین فرصتی را برای انکار واقعیات حزن‌انگیز برجای نمی‌گذارد. اما درخصوص اینکه نگاه را باید به کدامین سمت برای مشخص ساختن سرچشمه این نابسامانی‌ها معطوف ساخت به ضرورت اجماعی وجود ندارد. محققاً علل را می‌توان مبنای داخلی اطمینان یا اینکه تأکید را بر صحنه بیرونی متمرکز ساخت. اما با توجه به تجارب تاریخی و جابه‌جایی کشورهای قدرتمند و بزرگ که به‌طور مداوم اتفاق می‌افتد منطقی‌تر و معتبرتر به نظر می‌رسد که به صحنه داخلی برای توصیف و تحلیل عمل شکل‌گیری وضعیت باید توجه را جهت داد. تأکید بر منبع خارجی توجیه‌کننده شرایط در کشورهای جهان سوم در دوران تعارضات ایدئولوژیک از اعتبار و مقبولیت فراوان برخوردار بود هرچند که فاقد مبنای تئوریک معتبر محسوب می‌شد. آگاهی کاذب که وجه مشخصه درک ایدئولوژیک از مسائل و معضلات است ساده‌انگاری کشورهای خارجی و ترتیبات حاکم در صحنه بین‌المللی را سبب می‌شود. اما یک تفسیر چندبعدی و غیرایدئولوژیک توجه را به این سو معطوف می‌کند که گرّه را باید در داخل و چگونگی حیاتی داخلی از سرچشمه همه مشکلات دانست. بیشتر کسانی که چشم‌انداز درونی را برای تحلیل چرایی وضعیت کشورهای جهان سوم مطلوب می‌یابند مشکل اصلی را توده‌های مردم می‌دانند. از دیدگاه آنان که به شدت متأثر از تجارب شخصی و به‌دور از کند و کاو رفتارگراییه هستند کشورهای جهان سوم با مشکلی مواجه هستند که موسوم به «دست مرده توده‌ها» است. بر مبنای این نظریه سطح پایین فرهنگی توده‌ها، دفعه‌های منحصراً مادی آنان، فهم به شدت متافیزیکی آنان از علل شکل‌گیری پدیده‌ها و شرایط، و پایندی آنان به سنت‌های بومی و مقاومت آنان در برابر اشاعه ارزش‌های مدرن را باید حیات‌بخش ثبیتی حزن‌انگیز زندگی در کشورهای جهان سوم یافت. عوام‌گرایی رهبران سیاسی، اقتدارگرایی تصمیم‌گیرندگان در سطوح مختلف جامعه، عدم کارآمدی ساختارهای اقتصادی، نازایی فرهنگی و ترتیبات اجتماعی به شدت فقیرکارا با چالش توده‌ها مواجه نمی‌شوند و همچنان تداوم می‌یابند. دست مرده توده‌ها که سبیل این ویژگی‌ها است این فرصت را از جهان سوم دریغ کرده که نگاه خودانتقادی را پرورش دهد. با وقوف به این واقعیت است که رهبران جامعه با توسل به منفی‌ترین جنبه‌های ارزشی در بین توده‌ها به توجیه شرایط و مقصر شمردن عوامل غیربومی و غیرداخلی می‌پردازند و حضور خود را در سریر قدرت با وجود بی‌کفایتی وسیع خود ادامه می‌دهند. در بین کسانی که به شرایط داخلی تأکید می‌کنند گروهی نیز هستند که لبه نیز انتقاد را متوجه نخبگان و روشنفکران جامعه می‌سازند. آنچه یک جامعه را پویایی و اقتدار می‌بخشد عملکرد گروه‌های «معیار» و «سرمشق» در جامعه است. از این دیدگاه توده‌ها به لحاظ نیاز به اولویت دادن به دفعه‌های مادی از امکانات و فرصت کمی برای جامعه‌دهی ارزشی و غنابخشی فرهنگی برخوردار هستند. این گروه‌های معیار و سرمشق در جامعه هستند که به ضرورت تاریخی، الزام اخلاقی و از همه مهمتر به علت دسترسی به منابع در اشکال مختلف آن می‌بایستی خود را مقید به جهت‌دادن به تحولات بدانند. آنچه با در نظر گرفتن تاریخ مدرن در جهان غرب قابل استنتاج است نقش وسیع روشنفکران و نخبگان این ممالک در آگاه‌سازی توده‌ها و مهیا‌کردن بستر ضروری ارزشی برای چالش جنبه‌های غیرپاینده جامعه باید در نظر گرفته شود. در این

جامع گروه‌های معیار و سرمشق فضای روانی و ذهنی لازم را برای وقوف توده‌ها به دیدگاه‌های خودشرایط فراهم آوردند و این امکان را برای عوام شکل دادند که به مقایسه و قیاس بپردازند. آگاهی اجتماعی این فرصت را به‌وجود آورد تا ناکارآمدی ساختارها، ارتجاعی بودن نهادها، غیرانسانی بودن روابط و ناعادلانه بودن تقسیم منابع دیگر هیچ‌گاه بی‌معنی و الزامی جلوه نکنند و با چالش درگیر شوند. در کشورهای جهان سوم به وضوح مشخص است که گروه‌های معیار و بالاخص روشنفکرانه در به‌وجود آوردن آگاهی نسبت به غیربیطبی بودن چگونگی عملکرد ساختار، کیفیت نهادها و ماهیت روابط اجتماعی با شکست فاحش روبه‌رو بوده‌اند. در کشورهای جهان سوم بسیاری از مردم همچنان به تفسیرهای غیرعقلانی برای درک پدیده‌ها و جریانات متوسل می‌شوند و همچنان بر این باور هستند که کیفیت اقتدارگونه روابط شکلی منطقی برای اداره جامعه هستند. گروه‌های معیار در جهان سوم کمترین حرکتی در جهت تحول فکری و معنوی جامعه انجام نداده‌اند چرا که دفعه‌ها اصلی آنان بهره‌مندی اقتصادی از منابع جامعه است. اگر هم در مقاطعی شاهد حرکتی اقتدارستیز به وسیله این گروه‌ها بوده‌ایم از آنکه مکتب بر باور اصیل باشد ماهیتی واکنشی در برابر از دست دادن مزایا و امکانات در دسترس بوده است. محققاً در تحلیل چرایی شکل‌گیری شرایط در کشورهای جهان سوم می‌بایستی عملکرد توده‌ها و گروه‌های ماخذ را نگاه کرد اما با توجه به میزان منابعی که این دو بخش اجتماع در اختیار دارند به ضرورت سهم وسیع تری را به عملکرد گروه‌های ماخذ توجه کرد. اینان از امکانات گسترده‌ای برای به چالش کشیدن شرایط حزن‌انگیز برخوردار هستند که تحت هیچ شرایطی در اختیار توده‌ها نیست. روشنفکران و نخبگان جامعه این منابع را به‌جای اینکه صرف ارتقای کلیت جامعه قرار دهند، به حیطه برآوردن نیازهای خصوصی و فردی و خانوادگی سوق داده‌اند. اینان ناآگاهی توده‌ها را سنگ بنای موفقیت خود می‌دانند و در نتیجه ضرورتی برای جهت‌دادن به توده‌ها نمی‌یابند. توده‌ها را باید مسئول یافت اما دانست که توده‌های مرجع در جامعه را در صد چندان اولویت ندهد. توده‌های بی‌ایراد در این رابطه نیستند که این را باید به ظرفیت‌های محدود و وقوف به موضوعات مرتبط دانست درحالی‌که گروه‌های ماخذ آگاهانه به تداوم عقب‌ماندگی فرآیگر کمک می‌کنند. توده‌ها لوپن‌های یک چشم و نخبگان و روشنفکران لوپن‌های دو چشم هستند.